

KERTÉSZ- TÁNC

Ezen a címen mutatta be műsorát április 18-án a Budai Vigadóban és 23-án a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában a Kertészeti Egyetem és a MEDOSZ táncegyüttese.

Miért volt ez "kertésztánc?"

Ha matróztáncról, vagy hajdutáncról hallunk, sejtjük a cím és a tánc közti kapcsolatot. Itt szó sem volt a kertészfoglalkozást jellemző mozdulatok bemutatásáról, de a kapcsolatot sokkal szorosabb. Valóban kertésztánc volt.

Kertészek táncolták, pontosabban a Kertészeti Egyetem hallgatói és azok a Műszaki Egyetemről hozzájuk csatlakozó hallgatók, akiknek megtetszett a kertészek tánca és a tánc örömeért vállalták a kertészek szerepeit.

A tánckart kertészek vezették. Egy évtizeden át Lelkes Lajos és utóbban Pavelka Árpád. Mindketten mint hallgatók itt tanultak táncolni, és később az igen aktív kertész munkájuk mellett vissza kívántak jönni az alma materbe táncolni, táncot tanítani.

Koreográfusai a kertészek számára komponálták a táncokat. Egy egyetemi, magas színvonalú előadást megcélzó táncsoportnak más amatőrökkel szemben különös problémája, hogy tagjai állandóan változnak. Rövid a gyakorlásra fordítható idő és rövid a kiképzett táncos produkciós ideje is. A koreográfiának a hallgatók idejéhez, erőnlétéhez kell igazodnia. Egyik-másik táncnál az is érződött, hogy a figurákat az egyes táncosok alkatahoz, tehetségéhez szabták. Minden bizonyonnyal csak Zilai Zoliékkal lehetett ilyen csínytevő kedvvel eltáncoltatni a Mutatványos táncokat. Más személyekhez kicsit más koreográfia illik.

Tánckarunk az elmúlt évtizedben saját stílust alakított ki.

A népi táncban két fő irányzat figyelhető meg. Az együttesek egy része inkább naturális táncokat, másik része inkább gondolati tartalmat rejtő táncokat mutat be. Az előbbire példa a Bartók, az utóbbira a Bihari együttes.

A kertészek gyönyörűen ötvözték a két irányzatot. A műsor első felében inkább naturális táncokat láttunk, a másodikban gondolatébresztőket.

A magyar és minden kárpátmedencei nép táncára jellemző, hogy a fiúk tánca erőt, virtuózitást mutat, a lányoké sokkal lágyabb, halkabb, inkább csak háttér a férfimozgás kiemelésére. Ugyancsak általánosan jellemző a lábszárveregetés, a lábszár, lábfej csavargatása. A "Pavelka-féle lábcifrázás", mellyel át vannak szöve a férfitáncok, megfelel a hagyományoknak, de külön ízt ad a kertészek stílusának. A fiúk alapvetően mind egyformán táncolják, de alkatuktól, a gyakorlottsági foktól függően sokszínű árnyalatban.

A lánytáncokra a balladai hangulat jellemző. Ez vonatkozik a páros táncok női szereplői által bemutatott motívumokra is. A Táncművészet kritikus 1982-ben azt írta a Széki párról:..." nem vitás, valamiféle súlyának, horderejének kell annak lenni, ha egy hatal-

